

BIRGIT KEBLOVSZKI

Birgit Keblovszki blev født i 1946 og er det fjerde barn ud af en søskendeflok på otte. Barndommen fandt sted i en villa i Kongsvang, hvor morfaren boede på første sal, men efter forældrene blev skilt, flyttede Birgit i 1960 med sin mor og de mange søskende i en fireværelses lejlighed i Viby. Birgit mindes en god barndom, men skolen brød hun sig ikke om. Derfor fik Birgit sit første arbejde som 13-årig i Post- og Telegrafvæsnetts kantine. I interviewet fortæller Birgit om byens forandring og om et langt arbejdsliv. Blandt de mange jobs Birgit har haft, var hun særligt glad for sit arbejde på Hotel Royal.

Interviewet af Trine Schmidt Nielsen, august 2016.

OPVÆKSTEN I KONGSVANG OG VIBY

HVORNÅR ER DU FØDT, OG HVOR GIK DU I SKOLE?

Jeg er født i 1946 og startede på Skt. Knuds Skole i 1953. Fordi vi boede på den forkerte side, så fik vi ingen madpakker, og vi var otte unger, så det var ikke godt.

BLEV DU FØDT I KONGSVANG?

Ja, og så flyttede vi, da det hed Nordbyvej. Der flyttede vi ud fra vores hus i Kongsvang i 1960. Ellers har jeg boet tre steder og deroppe på Nordbyvej – Viby Ringvej hedder den i dag.

HVORDAN VAR DET I FORHOLD TIL I DAG?

Jamen, i dag er det jo nærmest en motorvej, der går igennem. Det var det jo ikke før. Jeg synes, det var en lille bitte vej, der ved Viby Torv, og så var der rundkørsel, hvor Viby Ringvej og Ormslevvej krydser hinanden. Men der en dvd.

DER ER EN DVD?

Ja, det er gennem Lokalhistorie.

FÅR MAN ET GODT INDTRYK AF VIBY PÅ DVD'EN?

Det gør man. Der er nogen, der har sat den over på YouTube, så I må kunne finde den. Jeg har jo nærmest fået skylden for, at det er mig, men det er altså en anonym en, der er sat ned på Vores Viby. Men man skal selvfølgelig være medlem. Men prøv og gå ind på YouTube, og så skal du skrive Kongevejen – så ser du den. Det er altså sjovt at se.

HVOR LÆNGE BOEDE DU I KONGSVANG?

Der boede jeg i 14 år.

HVAD SKETE DER SÅ?

Så flyttede jeg ud på Nordbyvej 33, og der boede jeg fra 1960 til 1968. Så var det, at det dengang blev lavet om til Viby Ringvej. Det blev til Viby Ringvej 49. Fra Viby Ringvej 49 flyttede jeg om på noget, der hed Damagervej 3. Så har jeg boet et andet sted, så tilbage til Damagervej, og så har jeg boet 28 år i Stavtrup.

FIK SIT FØRSTE JOB SOM 13-ÅRIG

BLEV DU VED MED AT GÅ PÅ SKT. KNUDS SKOLE, DA I FLYTTEDE?

Jeg var gået ud af skolen der. Det gjorde jeg allerede som 13-årig. Den 1. august 1960 startede jeg på min første arbejdsplads, Post- og Telegrafvæsenets kantine i Kannikegade.

HVORDAN VAR DET AT STARTE DER?

Jamen, jeg kunne sådan set selv – altså, det lyder så fint, men jeg ville ikke i mellemskolen. Det var ikke mig. Jeg ville ud og arbejde, og det kom jeg så. Man blev jo delt der til første, anden, tredje og fjerde mellemskole. Nej, det skulle jeg ikke, jeg ville ud og arbejde!

VAR DER MANGE PÅ DIN ALDER, DER FORTSATTE MED SKOLEN?

Det har der nok været. Jeg har ikke rigtig haft kontakt, men hovedparten ville jo gerne, hvis de altså kunne bestå op til første mellemskole. Det kunne jeg også, men jeg ville ikke.

HVAD VAR DINE OPGAVER I POST- OG TELEGRAFVÆSENETS KANTINE?

Jamen, jeg tror, at jeg var der i fem til seks uger, da hende, der havde kantinen, blev syg. Så passede jeg den selv. Jeg måtte til at smøre madpakker og handle ind nede i Skolegade, på torvet og henne ved slagteren i Guldsmedgade.

SÅ I GIK UD OG HANDLEDE UDE I BYEN?

Ja, der var jo ikke andre muligheder. Jeg skulle have pålæg, og jeg skulle have rugbrød. Og cigaretter henne hos tobaksdamen og kaffe helt nede i bunden af Skolegade, hvor der var en købmand.

HVOR MANGE SPISTE I KANTINEN?

Der var plus-minus 100 mennesker.

Det var jo det gamle Post- og Telegrafvæsen. Det er der, hvor der er retssale og sådan noget i dag. Når du gik ind ad hoveddøren, så var det store gamle posthus nede i bunden. Jeg kan ikke lige huske, hvad der var til højre men til

venstre, det hed Tredje Ingeniørdistrikt. Oppe ad trappen var Telegrafen og Telegrafbestyrelsen, og oppe på kvisten var kantinen. Og så var der damer fra Jysk Telefon, der sad med små gule sedler og talte, hvor meget folk skyldte. Der sad 10-15 damer og talte alle de der boner til telefonnumre og sorterede dem. Der var selvfølgelig også fjernskrivere oppe på kvisten ved kantinen.

FJERNSKRIVERE, HVAD VIL DET SIGE?

Det er jo nærmest den gamle funktion for edb i dag, som militæret brugte, når de sendte beskeder og sådan noget.

ARBEJDSLIVET

Men altså, der var jeg i halvandet år, og så skulle jeg i lære nede i Brugsen på Vesterbro Torv. Der var jeg tre måneder i en slagterafdeling. Jeg kan huske alle de der koder, som man vejede med. Så røg der en anden ind i stedet for mig, og så kom jeg til hotelbranchen og arbejdede på nok det bedste hotel dengang. Det var Royal.

HVORDAN FOREGIK DET, NÅR DU SKULLE FINDE ET NYT STED AT VÆRE?

Der gik man bare. Hvis man havde en veninde på et hotel, og man var på et andet, og der var bedre frokost derovre, så sagde man bare op. Så gik man over på den anden side af gaden og fik et job.

HVORDAN FIK DU JOBBET VED POST- OG TELEGRAFVÆSNET?

Det var min bror, der var telegrafbud, og så spurgte han, om jeg kunne tænke mig det. Så blev det dét. Jeg tror aldrig nogensinde, at jeg har fundet et job i avisen. Vi havde Aarhus Stiftstidende, men det tror jeg aldrig, jeg har gjort.

Så kom jeg ind på hotelbranchen, og det gik fra mund til mund – man kendte jo de forskellige. Jeg har været på Royal, Hotel Prinsen og på det gamle i Ryesgade, hvor der er boghandel i dag, og på Hotel Ritz. Jeg var også med til at åbne Hotel Atlantics cafeteria, og så har jeg været servitrice gennem mange år.

Og alle mine søskende – jeg har jo sørget for de fire små. Jeg er jo den eneste af de otte, der ikke havde en uddannelse.

Nu er festen slut! Jeg har arbejdet i køkkener gennem næsten 30 år. Altså, jeg har arbejdet hele tiden, og jeg har aldrig holdt ferie.

HAR DU KUN ARBEJDET I AARHUS-OMRÅDET?

Ja, og jeg har arbejdet ved Lystager.

HVAD LAVEDE DU DER?

Der flettede vi jernmadrasser med fingrene. Og jeg har været på boldfabrikken, den som Bamse Jørgensens forældre havde lige herovre.

HVAD LAVEDE DE DER?

Bolde – spillebolde.

I Den Gamle By skulle jeg ind til Schous Sæbehus. Jeg skulle skælde dem ud, fordi alle Schous Sæbehusforretninger havde et stort net med bolde, der hang udenfor, og det havde de ikke! Schous Sæbehus, var alle steder herude. Jeg vil i hvert fald sige, at mellem 80 og 90 procent af de bolde, der blev lavet på Viby Boldfabrik, det var til Schous Sæbehus.

DET LYDER TIL AT SCHOUS SÆBEHUS HAVDE ET RET BREDT SORTIMENT?

Jamen alle sådan nogen kosmetikting, og det stank jo simpelt hen. Det er vel sådan, som det var i gamle dage. Det tænkte man jo ikke over.

Og så har jeg været på krydderimøllen oppe på FDB. Folk havde jo også ferie og sådan noget, så oppe på Holme Møllevej der var der en lille arbejdsformidling. Jeg tog bare derover, og så arbejdede jeg derovre.

HVAD LAVEDE DU DEROVRE?

Jeg var i den afdeling med krydderier. Krydderimøllen hed det. Fordi jeg havde alle de år som ufaglært i køkken, så tog jeg køkkenuddannelsen på et år. Normalt tager uddannelsen 3½ år. Det var hårdt – det var ½ år i praktik og så ½ år på skole, og det der skole, det havde jeg ikke noget at skulle bruge til. Det var hårdt, men jeg bestod da.

Så har jeg været fem år ved REVA Nord, da det hed det, ude i Lystrup.

HVAD VAR DET FOR NOGET?

Det var i revalidering, hvor jeg havde mellem 10 og 12 revalidender. Så kom jeg ind, fordi REVA Nord de også var inde i Marselisborg-centret, dér hvor svømmehalen er. Men der ville jeg ikke ind, så jeg havde fat i fagforeningen. Så skulle jeg sørge for alle arrangementer, hvor svømmehallen er. Ovenpå er der en stor sal. Så lige pludselig sagde det bang i min arm, og det gjorde det i 2000, og så kunne jeg ikke lave mere med den arm.

HVORDAN KOM DU FREM OG TILBAGE MELLEM STAVTRUP OG LYSTRUP?

Jeg kørte i bil. Nogle gange tog jeg også bussen til Lystrup, men jeg kørte mest i bil. Det var også hårdt. Jeg havde en gammel Škoda, og når jeg skulle skifte gear, kunne jeg slet ikke løfte min arm.

HAR DU NOGLE FRITIDSINTERESSER?

Fordi jeg ikke kan gøre noget, kører vi ture ud til Vesterhavet og naturen. Min mand er dårligt gående, og jeg har dårligt knæ, så vi skal ud til vandet uden at skulle op over bakker og sådan noget.

EN FORANDRET BY

HVAD HAR DU HÆFTET DIG MEST VED AF FORANDRINGER I VIBY-OMRÅDET?

Det hele! Hvis du står i hoveddøren og går lige over den vej, der hedder Rørdamsvej. Hele det der er på den venstre side, dét var der. Der lå købmanden, hvor der er frisør nu. Det, du ser til højre, det er også noget af det gamle hen til den parkeringsplads.

DERHENNE VED TORVET?

Ja, der var hotellet jo. Der ligger en pølsevogn. På det hjørne, det hedder Kirkevej, den lille vej, der gik ned der, den er der heller ikke mere. Men dér var der slagter, og for enden af hele den række lå Viby Hotel. Det var et dejligt sted.

HAR DU OGSÅ ARBEJDET DER?

Nej, jeg er kommet der som gæst.

Jeg har nogle billeder inde på vores video, hvor du ser det halve af det gamle hotel. Det blev brækket ned, da Viby-centret blev bygget. Det var jo færdig i 1970, tror jeg.

HVAD VAR DER DEROVRE?

Jamen, der var små firmaer. Når du kører hen og drejer til højre, hvor Skattevæsenet var, der er ingeniører, og når du kører op ad Nordbyvej, var der villaer helt op til Q8-tanken.

DET HAR SET HELT ANDERLEDES UD.

Fuldstændig. Vestergårdsvej, som der i dag vidst hedder Nordbyvej, der var der gule blokke. Dér, hvor den nye Aldi-bygning er bygget, der var der en tankstation, og hvor Borups Møbler er, det var vores biograf. Den hed Kino. Der tog jeg fra Kongsvang, og jeg skulle altid med tre busser, der gik til Viby. Jeg skulle med den, der hed Alderslyst – det er lidt længere ude. Der var langt fra Viby Torv og gå helt derhen.

MEN HAR DET IKKE OGSÅ VÆRET I UDKANTEN AF VIBY?

Nej, stadion var lige rundt, men så var der ikke mere. Jeg tror, det første, der blev bygget der på venstre side, det var ham Krøyer. Deroppe i en grå bygning. Den ligger der stadig. Jeg ved ikke, om det er blevet til noget skole. Der har også været noget dans. Jyllands-Posten kom jo også og kommunens, den store grå dér, og så den grønne...

PÅ GRØNDALSVEJ?

Ja, ved du, hvad de grønne sten eller glas er lavet af?

NEJ?

Af ølflasker! Min søn er vagtchef derude. De falder ned alle sammen. De falder jo af ligesom nede i Jægergården. Men dem dernede i Jægergården, de var meget større.

HVAD MED SELVE STAVTRUP?

Uha, det er også forandret. Det var jo ude på landet, dengang jeg flyttede derud.

HVORNÅR VAR DET, DU FLYTTEDE DERUD?

I 1988. Du kan ikke se Stavtrup for bare villaer i to etager.

Jeg bor helt nede i bunden, så dengang jeg flyttede derud, der kunne jeg se hele Brabrandssøen. Der kunne jeg sætte mig på en stol og se det hele. Nu kan jeg ikke se noget for træer. Men jeg kan se det nytårsaften. Det er flot. Der er jo udsigt helt fra Årslev op til Viborgvej, helt til Højbjerg, Aarhus Havn og Mols. Når der er lys i det store hotel inde på Spanien, så kan jeg se halvdelen af den, og jeg kan se de syv kraner. Så går jeg ind til Ole og siger: "Nu er der et stort skib i havnen, fordi nu er kranerne nede."

SKOLEGANGEN OG EN KATOLSK BAGGRUND

HVAD MED BARNDOMMEN OG SKT. KNUDS SKOLE?

Den røde ejendom – jeg kan ikke huske, hvad der var før. Nogen siger, at det hed Fona. Det gjorde det ikke, for det var før Fona. Der var der en radioforretning, og på første og anden sal der startede jeg i skole i den ejendom. Jeg kan altså ikke huske, om det har været i anden eller tredje klasse, hvor den anden skole så blev færdig. Der gik jeg til fjerde klasse.

I gamle dage – jeg ved ikke, hvad de gør i dag – men der stoppede privatskolerne jo til april med skoleåret, og så havde vi to-tre måneder inden sommerferien i f.eks. fjerde klasse. Det havde jeg også, og så blev min mor og far skilt! Så skulle vi lige pludseligt et par år, vi var to eller tre søskende, i Rosenvangsskolen.

SOM VAR EN KOMMUNAL SKOLE?

Ja, der oppe på Rosenvangs Allé. Jeg kedede mig, for jeg havde jo haft det i tre måneder. Da der var faldt lidt ro på, så sagde mor: "Birgit, vil du gerne tilbage?" "Ja", og så tog jeg tilbage til Skt. Knuds Skole. Men der var ikke så mange elever.

På Skt. Knuds Skole var syvende og ottende klasse lagt sammen, så jeg tog jo både syvende og ottende klasse der.

VAR DER STOR FORSKEL PÅ AT GÅ PÅ SKT. KNUDS SKOLE OG ROSENVANGSSKOLEN?

Jamen, det var ikke så galt, fordi jeg kom i klasse med nogle, som jeg kendte. Men jeg ville gerne derind [Skt. Knuds Skole]. Og så, dengang jeg kom derind, da var de jo blevet skilt, men jeg kendte da de fleste. Jeg kendte dem alle sammen, når de kom ud i skolegården.

VED DU, HVORFOR DINE FORÆLDRE VALGTE EN PRIVATSKOLE?

Det er fordi, vi er født katolikker, og det var jo en katolsk skole i gamle dage.

KOM I OGSÅ I KIRKEN?

Ja, men jeg kan ikke lide den katolske kirke i dag, fordi den er lavet om. Altså, det har jo ikke noget med ens tro at gøre. Men det må man jo selv om, hvad man vil tro på, ikke også? Men jeg havde en bror, der døde i 2009. På det tidspunkt havde jeg ikke været inde i kirken i mange år. Alteret det havde jo været deroppe, hvor de store vinduer de er. I dag er det væk. Altså, vinduerne er der stadig, men der var et lille alter nede midt i og så stole omkring. Jeg kunne næsten ikke holde ud at se på det. Kisten, hvor alle mennesker sad og gloede på en, om man nu græd. Og da min mor døde i 2011, så tænkte jeg "nej, altså det var sørgeligt, at hun døde, men hun var gammel. Men skal du nu til og derind igen." Normalt skulle kisten jo stå deroppe, og så sad man nede i rummet.

PRÆGEDE DET JERES LIV PÅ ANDRE MÅDER, AT I VAR KATOLIKKER?

Næh. Min mor holdt ved hele livet.

DER VAR IKKE SÅDAN NOGLE BESTEMTE TRADITIONER I FAMILIEN, NÅR I HAVDE SAMMENKOMSTER?

Jeg kan ikke huske, hvor lang tid i min barndom, at vi ikke spiste kød om fredagen. Men da mine brødre begyndte at blive store, da skulle de jo have kartofler og al sådan noget. Det var meget, seks drenge og to piger, ikke?

VAR DIN MOR ALENE MED JER?

Det blev hun der i 1960, da vi flyttede herud.

JA, DET HAR OGSÅ VÆRET EN STOR MUNDFULD.

Ja, men det er da gået godt. Hun blev 84-85 år.

TUREN IND TIL JÆGERGÅRDSGADE FOR AT KØBE STEGEBEN

HVORDAN KLAREDE DIN MOR AT VÆRE ALENEMOR?

Jeg var herude i Viby fra Kongsvang en gang om ugen og hente 33 kroner. Og så havde jeg seddel med ind til Jægergårdsgade, og så købte jeg stegeben og det billigste, man kunne få i en eller anden kælder. Så kogte hun suppe, og kødet blev pillet af, hvis der var noget i overskud. Det kunne hun finde ud af.

DET VAR LANGT AT TAGE IND TIL JÆGERGÅRDSGADE.

Ja, det var fordi nede i Kongsvang, der var mange små forretninger. Der var kommet et eller andet, et stykke hen ad Jægergårdsgade, på et hjørne nede i en kælder, og det var billigt med stegeben. Det kunne man få en masse ud af.

Vi havde dog mange forretninger i Kongsvang. Det var utroligt, at det kunne gå, men det kunne det. Der ligger sådan nogle gule blokke ved Uffesvej og Rosenvangsallé, der kom Brugsen. Men før den kom, bag ved den tank, der ligger dernede, der lå en købmand Fregerslev. På hjørnet længere henne, der var der også en købmand, og der hvor jeg boede, var der en købmand. Og et stykke længere inde var der fire købmænd. Der var mejeri og bager, og så var der så hele Magdalene-møllen, der lavede brød.

DE SYV SØSKENDE OG SAMMENKOMSTER

HVAD MED DINE SØSKENDE? ER DE FLYTTET FRA BYEN?

Nej, kun to af dem. Min søster har boet omkring 40 år i Svendborg, og så har jeg en bror – det er nok det samme i Randers. Ellers har jeg to, der begge bor i Kolt – det er nummer ét og nummer tre. Nummer fire det er mig, der bor i Stavtrup. Nummer fem er død. Nummer seks han bor oppe ved Marienlund, Risskov – op ad ved Aarhus Fremad. Så er der min lillesøster. Hun bor som sagt i Svendborg, og så har jeg en lillebror, der lige er flyttet ned på havnen.

KOMMER DIN BROR OG SØSTER TIL AARHUS?

Ja, hun kommer da herop, og han kommer da også herved. Der er også familieudflugt.

SÅ I HAVDE EN TRADITION FOR AT SAMLES?

Ja, vi har haft familieudflugt i 30 år eller sådan noget. Men jeg orker det bare ikke.

DET VAR SÅ MED PÅHÆNG?

Ja, børn, børnebørn og oldebørn. Der var nogle og 60. Jeg kunne slet ikke klare det, og du skal være heldig, hvis du kan finde et sted, hvor vi kan være så mange. En nevø, han er chef nede ved Lego, og det koster jo ellers en bondegård men lige pludselig, så bliver det er bare hyggeligt. Vi får jo det hele gratis. Nu skal det være fra fredag til søndag. Så jeg skal ikke nogen steder, det skal jeg ikke. Jeg orker det bare ikke. Jeg sagde "Det ebber ud den dag, mutter hun dør." "Nej, nej. Det gør det ikke." Så bliver de sure, hvis de ikke kan drikke en eller to øl til frokost og sådan. Men enten eller, ikke også. Vi kan drikke alle mulige andre dage, og man må godt drikke én øl, når man først skal afsted sidst på eftermiddagen. Men det er med overnatning og ditten datten. Men vi er ikke sure på hinanden. Nej, vi snakker sammen alle sammen.

Nej, så jeg bor, hvor jeg bor. Jeg flytter ingen steder. Det er jo et godt sted. Nul boligblokke i Stavtrup. Der er kun rækkehuse.

ER DET EN BESLUTNING, DER ER TAGET?

Yes, og det er et grønt – hvad er det nu, man kalder det – vandmiljø og det hele.

OPVÆKSTEN I KONGSVANG

MEN DER, HVOR DU VOKSEDE OP, VAR DET ETAGEEJENDOM?

Nej, det var nede i Kongsvang. Det var en villa. Jeg havde min morfar til at bo dernede, indtil han døde først i 1950erne, oppe på første sal.

I DELTE SIMPELTHEN BOLIG MED DIN MORFAR?

Ja. Du må huske på, at vi var otte unger til sidst. Vi havde en stue, et værelse og et soveværelse. Vi havde en treer, en toer og en enkelt seng. Og endnu en seng. Og hvem skulle så først op om morgenen, før de andre kunne komme ud?

VAR DU DEN ÆLDSTE?

Nej, jeg var nr. fire. Men jeg var ude at være barnepige. Jeg startede med at være barnepige, da jeg var seks år. På den lille kvist, der boede en familie med to små børn. Så sagde mor, "det kan Birgit sagtens. Hun er vant til små." Jeg rendte bare lige op ad trappen. Min mor sagde, "du kommer bare ned og kalder." Så sad jeg der oppe i to timer, hvor de skulle i biografen.

VAR DET DER, DIN MORFAR SENERE FLYTTEDE OP?

Nej, han havde førstesalen på et værelse. Vi lejede førstesalen ud. Der var en toværelses lejlighed og en etværelses, og på værelset boede min morfar. Så byggede min far kvisten, hvor der var to små værelser, et tekøkken og sådan noget. Så vi havde kælderens.

DET MÅ HAVE VÆRET TRANGT, OGSÅ EFTERHÅNDEN SOM I BLEV STORE?

Ja, men da vi flyttede til Viby, da var de to ældste der ikke. Den ældste han blev soldat, og nr. to han boede der heller ikke i så lang tid. Så flyttede han og kæresten, som han har været gift med i over 50 år i dag, til Randers. Men dér boede vi andre, indtil jeg så flyttede.

LEJLIGHEDEN I VIBY OG VASKEDAGE

VAR DET ET HUS AF SAMME STØRRELSE, I FLYTTEDE TIL DER?

Nej, det var en lejlighed – en fireværelses lejlighed i de små blokke. Det var også etage. Nej, vi havde ikke treeren mere, eller også var treeren pillet ned, så der kun var to toere.

Det tog jo fire dage at vaske. Når vi vaskede, lejede vi Ferm-maskiner. Først skulle tøjjet lægges i blød i badekarret og i gruekedel. Så skulle det koges, og så lejede vi sådan en Ferm-maskine og kørte den ene vej, den anden vej og sådan.

HVOR KUNNE MAN LEJE FERM-MASKINERNE HENNE?

Det kan jeg ikke huske. Jeg tror også, der var en i Kongsvang. Den lejede man for 5 kroner. Det var mange penge, og det gjorde man faktisk hver 10. dag, fordi det jo tog fire dage. Nå, men så skulle der også rulles. Jeg har også stået der med vaskebræt. Så fik jeg sådan en stol og så ud i haven og hænge vasketøj op. Når det var tørt, så skulle det pilles ned, op til rullemtutter, og så skulle det ditten og dat. Så gik der en to-tre dage.

RULLEMUTTER – VAR DET EN, MAN BETALTE FOR?

Ja, for at rulle duge. Det gjorde man jo altid dengang.

VAR DET FOR HELE FAMILIEN I SKULLE VASKE?

Der var også babyer. Der var altid babyer. Min lillebror, den yngste, han er lige fyldt 60 år, eller også fylder han 60 år – så du kan godt se, der er 10 år imellem. Jeg har jo fået fire søskende inden for 10 år. Jeg kørte en gang med to barnevogne, og så væltede den ene. Derfor har jeg altid sagt til min lillebror, “det er sgu derfor, du har taget skade.”

SMÅJOBS I BARNDOMMEN

VAR DER ANDRE TING I DET DAGLIGE ELLER I HUSHOLDNINGEN, DER VAR MEGET ANDERLEDES FRA I DAG?

Nej. Det var jo nok også, fordi jeg var pige. Jeg syntes, det var synd for min bror, og ungerne de plejede at lege ude. De har jo også haft deres bypladser. Jeg har da stået ved gartner Beck nede i Kongsvang, og jeg har været avispige. Jeg har også stået i ishus.

HVOR GAMMEL VAR DU, DA DU STARTEDE VED DET?

Jamen, 10-11-12 år. Jeg var altid oppe at snakke, når jeg var færdig med at vaske op og ditten og datten. Og så sagde hun, "Birgit, i morgen kan du..." "Jo. jo, jeg skal nok passe ishuset."

TJENTE DU PENGE?

Ja, og dem fik min mor nogen af, for hun havde jo ikke for mange. Da jeg var gartnerbud og avisbud, fik jeg syv kroner om ugen eller sådan noget. Den ældste af mine brødre, han er lidt sur over det, men det kan jeg ikke tage mig af. Han tror, at hele hans liv det er ødelagt, fordi han sørgede for alle os. Og det er noget pladder. Nej, ham er jeg holdt op med at gå over til, fordi han er så negativ. Gider ikke, at nogen er så negative over deres barndom. Det gider jeg ikke høre på. Jeg har ikke haft en dårlig barndom.

DER VED GARTNEREN, HVOR DU VAR, VAR DET GRØNTSAGER, DU KØRTE UD MED?

Ja, helt ind til Kildegården. På cykel! Og så skulle jeg skrabe kartofler. Lige før du kommer til Marselis Boulevard, hvis du kommer inde fra byen af, der ligger der nogle røde blokke, og inden du kommer helt ned til krydset, der var der også en gartner. Ja, hun havde jo ingen skrællemaskine. Så to spande, en på hvert styr, en med kartofler og en med skræller, og så skulle jeg selv gøre den ren! Og det var jo fyldt med vand – jeg havde ingen vand, da jeg kom hjem til min gartner med alle de kartofler.

VAR DER CYKELSTI?

Ja, det var der. Var brostenene fjernet dengang? Ellers så har der været brosten der på Skanderborgvej.

VAR DET ANDRE GRØNTSAGER?

Alt. Det var en grøntsagsforretning nede i kælderen. Den er så muret til, så der kan man ikke gå ned mere.

JEG TÆNKTE, OM VI SKULLE RUNDE AF? HAR DU NOGET, SOM DU VIL SNAKKE OM?

Ja, men altså det er jo i småtingsafdelingen.

DET VAR SJOVT AT HØRE OM DETALJER, F.EKS. DET DER MED KARTOFLERNE PÅ STYRET.

Det er jo ikke derfor, jeg har ødelagt min arm. Det var mange, mange år efter.

YNDLINGSJOBET PÅ HOTEL ROYAL

Nu snakkede vi om Atlantic før. Der har jeg været med til at åbne et cafeteria.

Jeg holdt jo aldrig ferie. Jeg har aldrig rejst ud, førend jeg er blevet voksen, eller mere voksen. Dengang boede jeg også på Royal, oppe på kvisten.

VAR DET ALMINDELIGT, AT DE ANSATTE BOEDE DER?

Nej, det var smørrebrødselever og stuepiger og sådan. Det var en dejlig arbejdsplads. Hvis man tæller sammen, så tror jeg, at der har været over 100 ansatte. Det var lige meget hvad, så var der bare en ansat. En til at sidde og pille høns og skrælle kartofler. En til at pudse sølvtøj, en kældermester og elever.

ER DET DIT INDTRYK, AT DET HAR FORANDRET SIG MEGET?

Jeg var med til dengang, der var auktion. Jeg tror, det var i 1970erne eller 1980erne. Der var der tre eller fire stuepiger på hver etage. Det er allerede 16. En tre-fire kokkelever plus kokke, plus køkkenchefer. En opvasker til gryder og linned. Det er der ikke råd til med lønninger i dag, vel.

MÅSKE HAR MAN OGSÅ FÅET ANDRE HJÆLPEMIDLER?

Det har man jo også. Jeg ved ikke lige, om der er nogen restaurationer, der plukker høns.

HVORFOR VAR DET EN GOD ARBEJDSPLADS?

Det var hele. Jeg har altid godt kunnet lide det miljø der. Jeg skulle have været smørrebrødsdame, men jeg kunne ikke lide smørrebrødschefen, så jeg blev uddannet buffist i stedet for.

HVAD LAVER EN BUFFIST?

Det er sådan en mellemstation mellem køkkenet og serveringspersonalet. Hvis serveringspersonalet kommer med en bon til mig, så var der jo elevator nede fra køkkenet af og op og sådan noget. Så skulle jeg rydde det sammen og sende det ned til det varme, til kaffekøkkenet eller til smørrebrødsafdelingen. Og så skulle du jo kontrollere, når det kom op, om det var det rigtige til den rigtige tjener og udlevere vin. Nej, det var der to mænd til med øl og vin. Ja, vi var jo to til alt, hvad der kom fra køkkenet og sådan noget.

DER HAR VÆRET MEGET AT SE TIL, HVIS DER VAR MANGE GÆSTER.

Der kunne godt komme 1000 på én gang til enten Marmorsal. Palmehaven blev det kaldt senere eller Festsalen.

NU SIGER DU, AT DE FØRSTE ÅR HAVDE DU IKKE MULIGHED FOR AT REJSE ELLER HOLDE FERIE. BEGYNDTE DU PÅ DET SENERE, OG HAR DU REJST I ANDRE DELE AF EUROPA?

Nej, jeg har kun været ude og flyve et par gange. Det har aldrig interesseret mig. Jeg vil hellere være hjemme.

EU-MEDLEMSKAB OG TANKER OM EFTERNAVNET

HVAD TÆNKER DU OM VORES MEDLEMSKAB AF EU?

Det har jeg aldrig brudt mig om. Slet ikke nu da. En gang imellem så må man ikke sige det, man mener. Jo, det må man nok godt, man må bare ikke skrive det nogen steder. Det skal man passe på med. Jeg har aldrig gjort det. Hvis der er nogen, der kommer med kommentarer på et eller andet, så læser jeg det, og så ruller jeg bare forbi. Jeg skal ikke have mit efternavn frem. Det er, fordi jeg hedder Keblóvszki – mit ungpigenavn til efternavn. Det er ikke godt.

KEBLOVSZKI ER DIT UNGPIGENAVN?

Ja, det er mit fødenavn. Jeg har aldrig været gift. Jeg har boet sammen med én i 25-26 år nu, men jeg skulle bare ikke giftes. Når min far og mor ikke kunne finde ud af det, så skulle jeg heller ikke. Nu gider jeg slet ikke.

Men man skal ikke gøre noget forkert, når man har sådan et efternavn.

DET ER SELVFØLGELIG SVÆRERE AT GEMME SIG I MÆNGDEN.

Ja, det er svært. Men man har da lært mange at kende. Jeg skal også besøge en, jeg ikke har set fra Kongsvang siden i 1956. En, der hedder Birthe.

Så sagde jeg, "det var dig, der var lidt forelsket i Bent." Nej, nej, hun syntes, at han var pæn. Ja, det er godt med dig. Nej, men det er også fordi mine tre brødre, de stjal alle mine veninder.

SOM KÆRESTER?

Det vil de ikke indrømme i dag. Det ved jeg da i hvert fald.

ER DINE BRØDRE SAMMEN MED NOGLE AF DEM I DAG?

Nej, ikke nogen nede fra Kongsvang. Det er nogen andre nogen, de har fundet. Der er to, der har haft guldbryllup. Den tredje han må have det til næste år.